

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateities" B.-vė. Prenumeratos kaina:
 Suvienyose Valstijose metams.....\$2.50
 pusė metų.....\$1.50
 Kitose Viešpatystėse metams.....\$3.50
 pusė metų.....\$2.00
 Apgarsinimų kainų klausite laišku. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue, Thurs and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription: \$2.50
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 2 CENTAI Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 38 Telephone: So. Boston 21087. So. Boston, Mass., Utarninkas, Kovo (March) 28 d. 1916 m. Telephone: So. Boston 21087. **Metai III.**

Rusai nori atsiimti Vilnių. Žada pagelbėti Portugalijai. Skilo socialistu frakcija reichstage. Didelis laivynų mušis. Rusai spaudžia vokiečius.

RUSAI NORI ATSIIMTI ATGAL VILNIŲ.
 Petrogradas. — Svarbiausiu dabartinio rusų užpuldinėjimo ant vokiečių tikslu sako, yra tai atsiėmimas atgal, Vilniaus. Vilnius guli viuryje geležinkelio tinklo ir jeigu rusams pasisektų jį atgal nuo vokiečių atsiimti, tai būtų užduotas feldmaršalui von Hindenburgui gana didelis smugis. Du dideli mušiai pradėjo plėtotis ant Rusijos žemės, — vienas prie upės Dauguvos, o antras į pietų-rytus nuo Vilniaus.

RUMUNIJA PRISIDĖS PRIE TALKININKŲ.

Rymas. — Italų laikraštis "Tribuna" gavo iš ištikimų diplomatinų šaltinių žinių, kurios skelbia, jog Rumunija sutinka stoti karėn ir prisidėti prie talkininkų taip greitai, kaip greitai anglo-francūzų kariuomenės Balkanuose pradės savo ofensyvą prieš vokiečius ir bulgarus.

RUSAI KAPOJA VOKIEČIŲ LINIJAS.

Petrogradas. — Rusų užpuldinėjimai ant vokiečių Rygos rajone plėtojasi su visu smarkumu ir, rodos, netrukus gali pasiekti augščiausio laipsnio.

Jakobštato sektore caro armija, sulig vėliausių pranešimų iš vyriausio štabo, ir vėl laimėjo bei perkirto vokiečių liniją.

Mušiai eina išilgai 700 mylių ilgą liniją. Sako, rusams padeda arti 10.000 kanuolių, kurias rusai žiemos metu nupirkę nuo japonų.

Smarkiausios rusų atakos padaryta ant vokiečių ir austro-vengrų pozicijų pietus nuo Rygos, prie Dauguvos, prieš Dvinską, Volynijoje, prie upių Stripos ir Dniestro ir netoli Besarabijos rubežiaus.

Tečiau rusų vyriausis štabas pripažįsta, jog ne visur rusai laimėjo. Taip, į pietus nuo ežero Dirsvėta vokiečiai atsiėmė atgal tranšejas,

kurias rusai dieną atgal buvo nuo jų atėmę. Vienok Galicijoje, į pietų-rytus nuo Lembergo, rusai atmušė austrų ataką ir padarė jiems didelių nuostolių.

ŽADA PAGELBĖTI PORTUGALIJAI.

Paryžius. — Portugalų laukutinių reikalų ministras Dr. Augusto Luarez perkaitė atstovų rume ir Edward Grey'o, Anglijos laukutinių reikalų ministerio, dresuotą Portugalijos valdžiai pranešimą, kuriame pasakyta, jog Anglija parems Portugaliją kovoje prieš "bendrą priešą". Portugalija pilnai gali pasitikėti, jog "jos senovės talkininkė", Didžioji Britanija, reikalui esant, suteiks visokią galimą pagalbą.

NUPIRKO NUO RUMUNŲ DAR DAUGIAU GRUDŲ.

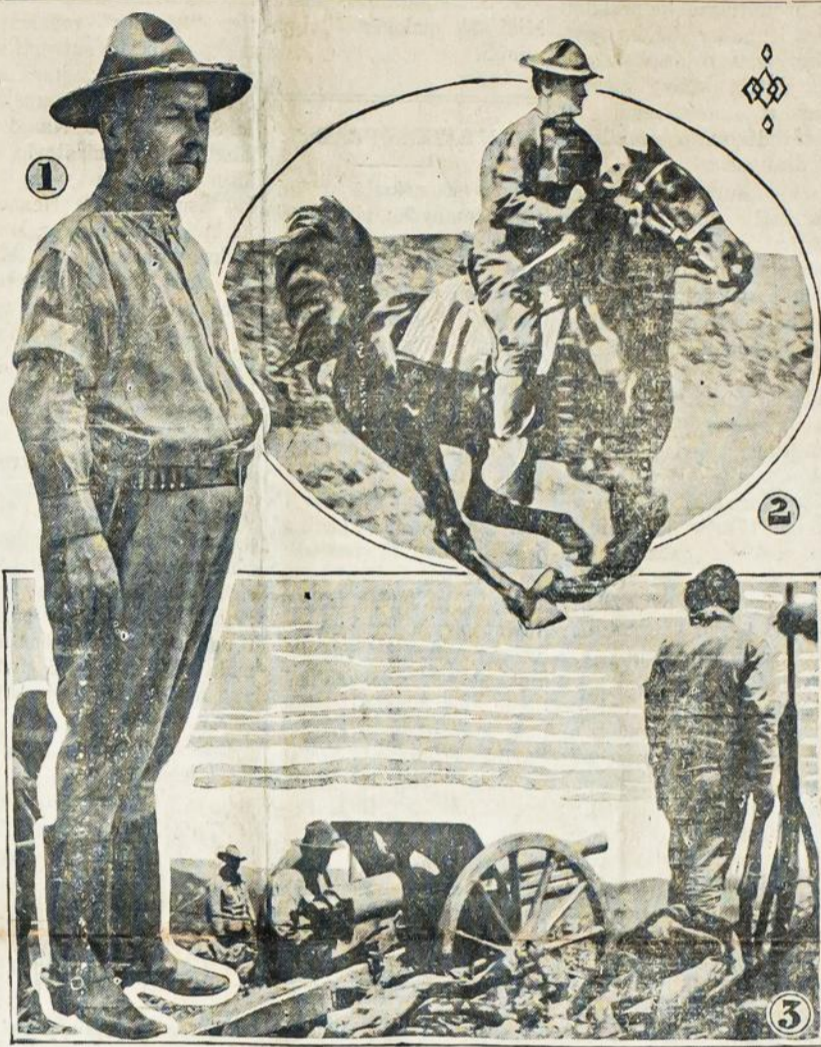
Berlinas. — Pusiau-oficialės žinios praneša, jog oficialės vokiečių ir austro-vengrų grūdų pirkimo asociacijos padarė su Rumunijos grūdų exporto komisija kontraktą, apipirkdamos 700.000 vagonų kukurūzų (kornų) ir 40.000 vagonų kviečių, miežių ir k. Priegtam, sulig padarytos sutarties, Rumunija užtaisi gausianti iš centralių galvybių kaikiurių daiktų, kurių ji reikalinga.

RENGIASI IŠNAUJO UŽPULTI ANT VERDUNO.

Paryžius. — Vokietijos sosto įpėdinis suteikė savo pėstininkams prie Verduno 24 valandas laiko pailsiui, bet vokiečių kanuolės veikė dieną ir naktį abejose pusėse upės Meuse.

Sitas vokiečių kanuolių milžiniškas bombardavimas yra skaitomas, kaip priengimas dirvos vokiečių pėstininkų užpuolimams.

Karės dalykų žinovai sako visai nesistebėtų, jeigu netrukus įvyktų mušiai nuo Vauquois, Argonne apskrityj, ligi Eparges, Woivre

Photos by American Press Association.

Nr. 1 paženklintas gen. Fr. Funston, kuris komanduoja Amerikos kariuomenę prieš Villą. Nr. 2 Amerikos kareivis-raitelis ant rubežiaus. Nr. 3 Villos artileristai su kanuole.

apskrityj. Tuo patim laiku vokiečiai, be abejonės, padarys ataką ir kitur, idant nedaleisti francuzams sutraukti rezervų Verduno frontan.

Francuzai prisipažįsta, jog jie priversti buvo pasitraukti nuo Haucourt kalvos dalies Malancourto rajone, į vakarus nuo Le Mort Homme, bet vokiečiai užtaibaisiai brangiai užmokėję. Sulig oficialio apokavimo, vokiečiai prie Malancourto neteko 30.000 vyrų.

ITALAI PERLAUŽĖ PRIEŠO LINIJAS.

Rymas. — Italų oficialis pranešimas sako: "Sugana klonij seredos naktį priešas, artilerijos padedamas, atkartotina mus atakavo, bet su sunkiais nuostoliais liko atmuštas; jismų rankas pateko belaisvių, ginklų ir amunicijos.

"Netoli Ravnilaz, Plezzo baseine ir ant Mrzli priešas taipgi pasiryžo ant mūsų užpulti. Ant Mrzli atmušė priešą meš padarėme kontraataką, įsilaužėme į priešo tranšejas ir išmetėme daug bombų.

"Keliuose punktuose netoli Gorizia augštumų artilerijos pradėjo smarkiau veikti.

"Musų orlaiviai bombardavo Oppachia Sella, Co stanjevica ir Nabresina ir, nežiurint karštos artilerijos ugnies, sugrįžo atgal nepaliešti.

"Priešo lakunai numetė bombų ant Asiago ir Telve, bet nepadarė nieko blogo."

SKILO SOCIALIŲ FRAKCIJA REICHSTAGE.

Berlinas. — Senai lauktas skilimas vokiečių socialistu frakcijos reichstage, kaip pasekmė politinio stovio, kurį sutvėrė povandeninių laivų kontrolersija, įvyko 24 d. kovo.

Naująją frakciją, susidedančią iš 18 socialistų narių, sudarė radikalūs sparnas po to, kaip socialistų kaukus nutarė pašalinti atstovą Haase už sulaužymą disciplinos. Atstovas Haase pašalintas iš socialistų frakcijos reichstage, kurios pirmininku jis buvo, del tų pačių priežasčių, kaip Liebknechtas.

Rymas. — Laikraštis "Idea Nazionale" paskelbė, jog kaizeris pakvietė į vyriausią karės kvatierą kunigaikštį von Buelową ir paskirsias jį kanclerio vieton, kurią dabar užima Dr. von Bethmann-Hollweg. Sulig to laikraščio, politinis krizis Vokietijoje palies visus ministerijos narius ir labai galimas daiktas, kad von Bethmann-Hollwegui pasitraukus galės vos keli pasilikti užimamose vietose.

Salonikai. — Kovo 25 d. francūzų orinė eskadra bombardavo vokiečių abazus, kurie yra į šiaurius nuo Grekijos rubežiaus. Padaryta pusėtinų nuostolių.

RUBSIUVIAI SUSIRĖMĖ SU POLICISTAIS.

New York, N. Y. — Kovo 23 d. vakare ant Fifth avenue ištiko mušis tarp policijos rezervų ir streikuojančių rubsiuvių. Raitoji policija ir k., sako, liuosai vartojo savo buožes minios išvaikymui, kuri susidėjo iš streikiurių ir jų simpatizatorių. Minia buvo nemaža — apie 1000 asmenų. Paimita trylika "belaisvių."

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

PETROGRADAS, kovo 27 d. — Rusai tebespaudžia vokiečius rytų fronte ir praneša apie skaitlingus laimėjimus.

LONDONAS, k. 27 d. — Danų laikraštis "Berlingske Tidende", pasak Reuterio agentūros korespondento Copenhagene, gavo žinių, kurios praneša apie įvykusį tarp vokiečių ir anglų laivynų didelį mušį. Ant kiek ta žinia teisinga, nežinia.

PARYŽIUS, k. 27 d. — Vokiečiai smarkiai bombarduoja francūzų pozicijas į vakarus nuo upės Meuse.

BERLINAS, k. 27 d. — Atmušta atgal stiprios rusų atakas su sunkiais nuostoliais.

LONDONAS, k. 27 d. — Smarkus bombardavimas į šiaurį-vakarus nuo Verduno (Malancourto rajone) tebesitęsia. Taipgi eina kanoada ir Woivre rajone. Vokiečių pėstininkai padarė ataką tik į pietų-rytus nuo forto Douaumont.

PARYŽIUS, k. 27 d. — Francūzų artilerija veikė į rytus nuo Meuse, Vosgesuose ir Argonne.

BERLINAS, k. 27 d. — Forto Douaumont rajone buvo ranka rankon mušių, kur vokiečiai laimėjo.

PREKIŲ KROVĖJAI SUGRĮŽO PRIE DARBO.

Fall River, Mass. — Didžiama prekių krovėjų, kurie buvo sustreikavę, sugrįžo prie darbo. Sugrįžimo sąlygos tuo tarpu dar nežinomos, nes valstijos arbitracijos biuro sekretorius Bernard F. Supple atsisakė kol kas viešai paskelbti. Šis streikas tęsėsi per dvi savaites, streikavo apie 190 darbininkų, kurie reikalavo užmokesnio pakėlimo.

ATSTOVŲ RUMAS PERLEIDO ĮSTATYMŲ PROJEKTĄ.

Washington, D. C. — Atstovų rumas šiomis dienomis 402 bals. prieš 2 balsus perleido Hay'o armijos padidinimo įstatymo projektą, sulig kurio ramiu laiku armijos spėkai turi sudaryti 140.000 kareivių vieton dabartinės spėkos, kurią sudaro 100.000 kareivių.

Prieš tą įstatymo projektą balsavo republikonas ir socialistas. Pirmasis balsavo prieš del to, kad reikalauja dar didesnį armijos padidinimo, o antrasis, kad yra priešingas bent kokiam padidinimui.

"Ateitis"

866 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Utarinkas, Kovo (March) 28 d. 1916 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraš-
čiai turi būti su autoriaus parašu ir
antrašu. Rankraščius Redakcija tai-
so ir trumpina sulig savo nuožiūra.
Netinkantieji spaudai smulkesnieji
raštai (korespondencijos, eilės ir p.)
naukinami ir autoriams negražinami.

IS ALT. SANDAROS LAUKO.

Mums praneša, kovo 12 d.
Harverhillyje susitvėrė A.
L. T. Sandaros kuopa iš 46
narių.

New Yorkan balandžio 2
d. šaukiama New Yorko ir
New Jersey valstijų sanda-
riečių apskričio suvažiavimas.

Girdėjome, kad toks pat
apskričio suvažiavimas ren-
giama ir Chicago, Ill.

PADEKIM NUO KARĖS NUKENTĖJUSIEMS MOKSLEIVIAMS.

Europos lietuvių mokslei-
vių padėjimas dabar neišpa-
sakytai sunkus. Atskirti
nuo savo gimtinių vietų ir
namiškių, jie nustojo ir tos
menkos materialės pagal-
bos, kuri pirmą buvo sutei-
kiama, o karės metu, į mie-
stus suplaukus daugybei in-
teligentijos iš karės apim-
tųjų vietų, sumažėjo ir tie
uždarbiai (lekcijos ir kt.), iš
kurių ramiu laiku daugelis
moksleivių pramisdavo. Žo-
džiu, lietuviai moksleiviai
medžiagiškai atsidūrė ly-
giame padėjime su kitais ka-
rės pabėgėliais, o dvasiškai
dar blogesniame: nes jų rei-
kalavimai vistiek didesni
ir jiems rūpi ne vien kuno
maistas, bet ir dvasios — ru-
pi neužmiršti išmoktųjų ir
pabaigti mokslus, kad pas-
skui buti naudingesniais
saviesiems žmonėms.

Šiuo žvilgsniu lietuvių
moksleivių šelpimas yra da-
bar tas pats nukentėjusių
nuo karės lietuvių šelpimas.
tik dar painesnis ir svarbes-
nis, nes čia eina kalba apie
apsviesčiausiąją ir jaunia-
siją mūsų visuomenės dalį.
Mes, amerikiečiai, šito tu-
rėtume neužmiršti, ypač
dabar, kuomet lankosi moki-
tinkimu, bet šiuo momentu
Žiburėlio pirmininkė ir
įgaliotinė p. Aleksandra
Bulotienė. "Žiburėlio" drau-
gija visuomet šelpė moks-
leivius, neklaidama jų
politikinių nei tikybinių įsi-
tikinimu, bet šiuo momenau
"Žiburėlis" turi dar vieną
svarbią užduotį, — ypač ru-
pintis likimu tų moksleivių,
kurie iš niekur kitur jokios
pašalpos negali gauti.

O tokių moksleivių yra la-
bai daug, ir jų skaičius dar
labiau pasididino, kuomet
Petrogrado ir Maskvos stu-
dentų draugijos, užstoda-
mos savo vieną draugą
(Sugintą), kurį nuskriaudė
ir įžeidė Petrogrado Lietu-
vių D-jės nukentėjusiems
nuo karės šelpiti per savo
pirmininką Dumos atstovą
kun. Laukaitį (Laukaitis
slaptu būdu išgavo Sugintui
rašyto laiško kopiją ir, sa-
vaip tą laišką supratęs, at-

statė Sugintą nuo užima-
mos vietos, o d-jos valdy-
ba ir susirinkimas į tai ne-
reagavo ir nuskriaustojo ne-
įžstojo), — griežtai atsisakė
lą nors bendra su ta draugi-
ja turėti ir net teikiamą pa-
šalpą priimti. Skaudus tai
smugis patiems nuo karės
nukentėjusiems mokslei-
viams, bet negalime smerkti
jų jautrumo ir prakilnu-
mo: jie padarė tai, ką priva-
lėtų padaryti kiekvienas tu-
rįs jautrią sąžinę žmogus,
kuomet neteislingai nus-
skriaudžiama ir įžeidžiama
jo draugas.

Mes, kurie tokių, kaip
Laukaitis darbų negalime
užgirti ir kurie pilnai su-
prantame lietuvių prakilne-
snės moksleivijos pasipik-
tinimo priežastis ir jai so-
idarizuojame, taipgi ku-
riems rūpi netik nukentėju-
sių nuo karės, bet ir apskri-
tai moksleivių likimas, —
turėtume iš visų įiegu pa-
dėti "Žiburėliui" atlikti pra-
kilnų darbą, kurį jis jau va-
ro nuo "Varpo" laikų ir ku-
rio užduotis dabartiniu ka-
rės metu yra ypač svarbi ir
garbinga. Turbut "Žiburė-
lio" draugijos varomas dar-
bas yra pasišventimo ver-
tas, kad p. Aleksandra Bul-
lotienė, iš paėjimo pati bu-
dama rusė ir lietuvius ar-
čiau pažinusi tik prieš kele-
tą metų, taip persiėmė moks-
leivių šelpimo d-jos "Žibu-
rėlio" reikalais, kad pernai
metais už pasidarbavimą
juo išrinkta pirmininke
ir dabar nepabijojo net
Amerikon važiuoti, kad tik
daugiau galėtų moksleivių
susėlpti.

Žemiau pasirašijęs jau
nuo praeitų metų rudenio
"Žiburėlio" draugijos yra
įgaliotas atstovas Ameriko-
je — aukoms rinkti, narių
mokesniams priimti ir tt.
Deja, del daugybės kitų dar-
bų ir užsiėmimo, lig šiol la-
bai mažai buvo del to pas-
darbuota ir surinkta vos ke-
lesdešimts dolerių. Bet da-
bar, atvažiavus pačiai "Ži-
burėlio" pirmininkei, ame-
rikiečiams kaip tik yra gera
proga pasirodyti, kaip
jiems yra brangus ir rūpi
nuo karės nukentėjusių ir
besimokinančių jaunuome-
nės likimas.

Iš pasikalbėjimo su "Žibu-
rėlio" pirmininke p. A. Bul-
lotiene, taipgi su sena moks-
leivių drauge rašytoja p.
Zemaitė ir buv. Dumos at-
stovu (kurio prielankumą
besimokinančiai jaunuome-
nei taipgi pažįsta visi, ypač
Petrogrado, moksleiviai),
patirta, kad jie su mielu no-
ru dalyvaudė ir kalbėtu, jei-
gu kas parengtų vakarą ar
prakalbas specialiai "Žibu-
rėliui" arba nukentėjusiems
nuo karės moksleiviams
nuo Petrogrado ir Maskvos
studentų draugijos, užstoda-
mos savo vieną draugą
(Sugintą), kurį nuskriaudė
ir įžeidė Petrogrado Lietu-
vių D-jės nukentėjusiems
nuo karės šelpiti per savo
pirmininką Dumos atstovą
kun. Laukaitį (Laukaitis
slaptu būdu išgavo Sugintui
rašyto laiško kopiją ir, sa-
vaip tą laišką supratęs, at-

šrutą), todėl atskirų koloni-
jų lietuvių, kurie norėtų su-
rengti kokį vakarą mokslei-
vių arba "Žiburėlio" naudai,
prašoma išanksto pranešti
nuolatiniam "Žiburėlio" at-
stovui Amerikoje tokiu ad-
resu:

A. Rimka,
366 Broadway,
S. Boston, Mass.

P. S. Prijauciantis laikra-
ščiai gal malonės šitai pa-
minėti.

JAU LAIKAS PRADET.

Kaip mes nekalbėsime, kaip
mes nemanysim, vistiek prie
vieno daikto sustot turėsime.
Nes jau aišku visiems, kad
lietuviai pasidalinę į tris
partijas. Nors daug tokių
bus, kad oficialiai nepriklau-
sys prie partijų, bet su žo-
čiu ir simpatija veiks ten,
kurioj partijoj matys teisy-
bę ir rupinimasi žmonių ge-
rove.

Tautininkai neturėjo iki
šiol tam tikros organizaci-
jos, kuri vienytų visus į ku-
vą. Jie manė, kad galima
daug gerų darbų padaryt,
turint savyje gerus norus ir
veikiant tikrąjį darbą. Bet
ant galo pasirodė, kad nega-
lima tiok nuveikti būnant
neorganizuotiems, kaip kad
urint organizaciją. Taigi
pradžioj šių metų liko su-
verta A. L. T. Sandara, ir
Juria įeina žmonės vadina-
ni tautininkais ir pradės
veikti tikrąjį — realų darbą,
nes iki šiol mes tik klausėm
tų, kurie mums skelbė apie
rojus, — vieni apie dangiš-
ką, kiti — žemišką; bet pa-
tis skelbėjai tų rojų nei vie-
nas į tai nežiūrėjo, darė sau
taip, kaip jiems geriausia
patiko. Pažangesni žmonės
niekur nepriklausė, stovėjo
viduryj ir veikė sulig savo
išgalėjimo tarpe vietos gy-
ventojų. Ypač mūsų inteli-
gentija negalėjo rasti sau
vietos. Prie klerikalų nenor-
ėjo eiti, prie socialistų ir gi
neprikito ir tas pirtvėrė mus
sutverti A. L. T. S.

Iš paskutinios atskaitos
pasirodo, jog jau yra sutver-
ta 15 kuopų ir galima pasa-
cyt, kad kaip pradžioj gerai
sekasi, nes tolyn jau
žmonės pradeda plačiau ka-
bėti apie sandariečius ir jų
partiją. Kovo 12 dieną bu-
vo susivažiavimas Naujo-
sios Anglijos vidurinės srio-
vės veikėjų ir tą dieną prie
Bostono kuopos prisidėjo 28
nariai. Matot, pasekmės
buvo gražios.

Taigi dabar priseina apsi-
stoti ir pakalbėti plačiau
apie kitų miestų pažanges-
nius lietuvius Naujosios
Anglijos, nes svarbu yra
pradėti tuojau, nieko nelau-
diant tikrą darbą, organizaci-
vimą. Girdėjom nuo Dr. J.
Šliupo, kad pabaigoj balan-
džio arba pradžioj gegužio
jis atsilankys į Naująją
Angliją ir todėl čia norim
surengti eilę prakalbų — vi-
suose miestuose, kur be abe-
jonės susitvers (jei dar nėra)
ALT. Sandaros kuopos.
Pirmausia noriu pradėti ža-
linti Mass. valstijos gyven-
tojus, ypač didesnių koloni-

jų (Conn. val. jau matyt vei-
kia, ypač New Haven mies-
te), kaip tai: Montello, Wor-
cesterio, Norwood, Lynno,
Salem, Stoughtono, Cant-
ono, Gardnerio, Middleboro,
Lowellio, Brightono, Hyde
Parko, Atholo ir kitų mažes-
nių miestelių. Taigi pasi-
stengkit sutverti ALT. Sanda-
ros kuopas. Su visokiomis
informacijomis kreipkitės
"Ateities" redakcijon.
mes pagelbėsime sutverti ku-
pas. Jeigu reiks jums kal-
bėtojo, visuomet gausit p.
M. Šalčių, kaip Naujosios
Anglijos organizatorių, ir
kitus. Taigi dar sykį šau-
kiu visus į darbą. Neabejo-
ju, kad nekuriu klaus, kokiu
būdu reikia sutverti ALT.
Sandaros kuopa? Čia noriu
pabriežti kelis žodžius apie
tai. Norėdami sutverti ku-
opą susirašykite keletas vyrų
ir moterų, įmokėkit įstoji-
mo mokesnio 25c. arba 50c.
ir išrinkit iš savo tarpo val-
dybą: prezidentą, sekreto-
rių ir kasierių ir praneškite
centro sekretoriui, kad ku-
pa susitvėrė ir kad kuopos
Nr. paskirtų. Tuomet galė-
sit laikyti mėnesinius susi-
rinkimus, kur galėsit nutar-
ti po kiek mokėsit mėnesinio
mokesnio, nes po 5 centus
nuo nario reikės į centrą
siųsti.

Dar sykį kviečiu į darbą.
Kas pirmas?

K. Jurgelionas,
Naujosios Anglijos ALT.
Sandaros Apskričio pirmi-
ninkas.

IS LAIKRAŠČIŲ.

Naujosios Anglijos sandariečių
suvažiavimas ir spauda.

Jau "Ateities" Nr. 36 pabrie-
žėmė, kaip "Lietuvos" korespon-
dentas (ar korespondentai) iš
šios datos vežimą priskaldė ir pusę
špaltos nesąmonių pripasakojo.
"Laisvės" korespondentai nekuo
skyrėsi nuo "Lietuvos" kore-
spondentų, bet "Kovos" kore-
spondentai pp. Raulinaitis ir
Telsių žemaitis "subitino" visus.
Nurodinėti jų visų nesąmones
ir neteisybes — butų perdidelė
jiems garbė. Pažymime tik tai
fakta.

Bet Naujosios Anglijos sanda-
riečių suvažiavimu labiausia su-
sirupinęs — tai Keleivis. Jis
jau Nr. 11 parašė, "buk suvažiavimas
"nieko svarbaus" neatli-
ko, bet Nr. 12 neįskendžia ir
apie tuos "nesvarbius" dalykus
net pusantrios skilties prirašo,
škraipydamas tiesą neblogiau
už "Kovos" ir "Lietuvos" ko-
respondentus.

"Konkreting" Amerikos lie-
tuvių gyvenimui reikšmę tu-
rėtų gal taiti, kad toji "poli-
tiškoji" partija "darbuosis toj
linkmėj, idant mūsų atkeliauj-
jantys broliai tuoju pasotoj
Amerikos piliečiais, taipgi kad
patsai lietuvių imigracijos
tvarkymas pereitų į lietuvių
visuomenės rankas." Kitose
linkmėse toji organizacija į
Amerikos politišką gyvenimą
galėtų daryti intaką, jeigu
stengtųsi ardyti ir trukdyti
socialistišką judėjimą lie-
tuvių tarpe ir remtų Amerikos
Demokratų partiją. Toji be-
vardė partija tečiaus palieka
paslapytyje taiti, kokią poli-
tikos pakraipą ji remiant.
Iš jos deklaracijos tolesniai
matosi, kad ji priima ir darbi-
ninkišku klausimu sau obli-
sius.

Bet kaip jinai taiti reali-
zuos, tai vėl neatmezgamas
mazgas. Ar ji veiksianti sy-
kiu su Gompersu Amerikos
Darbo Federacijos unijoje, ar
per savo atstovus šalies įsta-
tymdavystės įstaigose, ar
gal visi tie jos "idealai," tai
tik abstraktai, nieko bendra
su realiu gyvenimu neturin-
tys, vien tik skraistelė pridė-
gimui to tautininkų plikumo,
kurio jie patys pradeda gėdy-
ties, ir jieško kokios nors prie-
dangos.

Visai kitas klausimas vir-
sta, kada kalbama, jog tokią
tautininkų organizaciją bu-
sianti vienytoja į federaciją
įvairių lietuviškų draugijų
užsiimsianti rupinimusi ben-
drais lietuvių kultūros reika-
lais ir pažangos plėtojimu.
Šiuo žvilgsniu gal ir rastų
sau dirvą, bet nei Amerikos
mokyklų, nei Amerikos val-
sėjų, nei įstatymdavystėj, nei
visuomenės įstaigose, nei pa-
rapijose jinai savo žadamų
reformų ir net intakos į tas
reformas, (neremdama socia-
listiškos darbo žmonių parti-
jos) nepadarys. Kad jinai
nemano remti socialistiškos
darbininkų partijos, matosi
ir iš to, kad jos deklaracijoje
vengiama pasakyti, kokią poli-
tishkų partijų ta "partija"
remsianti. Amerikos demo-
kratų partija minėtų reformų
nedaro, o Roosevelto "pro-
gresistų" partija, lygiai kaip
mūsų tautininkų, neturėda-
ma tikrų pamatų ir sutverta
vien pridengimui to nuogumo,
kuris Amerikos republiko-
nams akis perdaug kaitino,
— atgyveno savo dienas. Gal
mūsų tautininkai palauks kol
Amerikos politikieriai mulki-
nimui darbininkų ir palaiky-
mui kapitalizmo viešpatavi-
mo sutvers vėl kokio rago-
čiaus partiją?

Ir kam čia "Keleiviu" taip
sielotis svetimais reikalais. Ir
ar tas "K-vio" aimanavimas ne-
šduoda jo baimės — kad ALT.
Sandara, atsistojusi ant visu-
meniniai politikinių pamatu,
neįgytų daugiau įtekmės lie-
tuvių visuomenės gyvenime? Ir
ar ne delto "Keleivis" stengiasi
mums įkalbėti, kad ALT. Sanda-
ra "gal ir rastų sau dirvą"
budama tik lietuvių draugijų
federaciją?

Neteisingas aiškinimas.
VIENYBĖ LIETUVNINKU
Nr. 12 rašo apie Nauj. Anglijos
sandariečių nutarimą — kviesti
A. Bulotą kalbėti su tikslu aukų
parinkti ir sako:
"Taip va Bostono "Ateitis"
išsireiškia, kad busią banded-
ma surengti svečiams maršru-
tas po Naująją Angliją, ir pri-
kalbint svečius, kad jie rinktų
aukas del Lietuvos Gelbėjimo
ir Autonomijos Fondo. Jeigu
jau jie (svečiai) ir nenorėtų
visai apleisti ir socialistų for-
do, kuris juos iš Europos par-
kviėtė, tai bent kad pusę su-
renkamų aukų visuomet skir-
tų į L. G. ir A. F.

Šitas Naujosios Anglijos
lietuvių sumanymas yra labai
išmintingas ir pagirtinas.
Mums rodo, kad ir visur tu-
rėtų buti lietuvių reikalauja-
ma, kad viešuose susirinki-
muose surenkamos aukos tu-
rėtų buti atiduodamos į be-
partivišką L. G. ir A. F., arba
bent pusę perduodama, jeigu
po socialistų priežiūra buna
susirinkimai daroma. Šitai
darant, mums rodo, bus pa-
lengvinta pozicija ir šių sve-
čių, kurie visgi nenorėtų,
kad juos visuomenė jau socia-
listais vadintų."

Mes, prisipažįstame, gerai ne-
suprantame, apie ką "V. L." ka-
ba ir ką ji nori pasakyti. "Ateit-
is" jei buvo ką tame klausime
rašiusi, tai prasmėje Naujosios
Anglijos sandariečių suvažiavi-
mo nutarimų. Bet sulig tų nu-
tarimų, jokių "prikalbinėjimų"
rinkti aukas Gelbėjimo Fondui
negali buti. Gal buti vien pa-
prastas pakvietimas. O ką del

sąlygų, tai suvažiavimas aiškiai
pabriežė, kad rengiant prakal-
bas išvien sandariečiams ir
socialistams — surenkamos au-
kos turėtų eiti per pusę G. ir A.
fondams. Reikalauti gi, kad ir
vienų socialistų surengtose pra-
kalbose surinktų aukų pusė eitų
Gelbėjimo Fondui — yra, ma-
žiausia, nemandagu, lygiai kaip
butų nemandagu, jeigu socia-
listai pareikalautų pusės aukų,
surinktų sandariečių prakalbe-
se. Rašant, visgi reikėtų žiūrė-
ti kas sakoma.

Toliau "V. L." dar sako:
"Kas mums puolė į domą,
tai p. Bulotos šie žodžiai.
"Aukos surinktos bus išdali-
namos pagal pažiūrą ir tt."
Ką po šiais žodžiais galima
suprastai, nelabai aišku. Ar
čiausia išvedimas yra tas, kad
dalinant aukas bus žiurima į
žmogaus pažiūras. Galės at-
sitikti taip, kad nors ir la-
biausiai žmogus nukentėjęs,
bet pašalpos negalės gauti, je-
gu jisai nebus "tokių pažiū-
rų", kokių pažiūrų yra dalinto-
jai". Prisipažįstame, kad ši
tas išsitarimas mums nustė-
bino. Mes abejojame, jeigu
daugelis yra tokių tarpe lie-
tuvių amerikiečių, kurie au-
kaudami savo skatikėly turėtų
intencija, jogei jo auka bus
atiduota tam, kuris tu auki
išdalinėjoms patiks. Labai
abejojame. Ir del šito mes
geistume, kad aukos butų per-
duodamos į L. G. ir A. F., ku-
ris išdalinėja, tai yra išsumi-
nėja Europon, be jokių diskri-
minacijų, be jokių siojimų į
partijas."

Mums gi, skaitant šiuos žo-
džius, "puolė į domą" tas, kad
"V. L." perdaug jau "laisvai"
Bulotos žodžių prasmę išaiškino.
Jeigu "V. L." cituoti žodžiai nėra
aiškūs, tai tas dar visai ne-
duoda teisės juos "išaiškinti"
taip, buk Bulota stovys už tai,
kad aukos butų dalinamos tiems,
kurių pažiūros patiks dalinto-
jams. Tai yra, galime drąsiai
pasakyti, neteisingas aiškini-
mas, kurio pasekmė gali buti tik
viena: nužeminimas Bulotos
vardo ir skaitytojuose skiepiji-
mas minties, buk Bulota yra
kaž-koks bausis sutvėrimas,
kuris ir labiausia nukentėju-
siam žmogui neduos pašalpos,
jeigu jis nebus "tokių pažiūrų,
kokių pažiūrų yra dalintojas".
Tai yra negražus ir nepamatu-
tas priekaištas, kurio ypač nes-
nai atvažiavę iš Europos svečiai
negalės turbut nei suprasti.

IS TĖVYNĖS MYLETOJŲ
DRAUGIJOS.
TMD. augimas 1915 m.
TMD. sekretoriaus p. J. Že-
mantausko paskelbtoji atskaita
rodo, kad sausio 1 d. 1916 m.
buvo išviso 2.878, iš jų 2.321 pil-
nai užsimokėję o 557 suspen-
duoti.

Prieš metus laiko (sausio 1 d.
1915 m.) išviso narių buvo 2.243,
iš jų tik 1.587 pilnai užsimokėju-
siai, o 656 suspenduoti. Reikš-
ka, per 1915 metus TMD. padarė di-
delį žingsnį pirmyn. Išviso
1915 m. naujų narių prisirašė
1.134.

KAS GALI TĄ ATLIKTI?
Tėvynės Myletojų Draugija
pasiryžo galimai greičiausia
laiku išleisti įvairių amatinių
vadovėlių, kurie mūsų žmo-
nėms yra didžiai reikalingi ir
labai pageidaujami.

Literatiškaisi TMD. komi-
tetas geistų dar šiais metais
prirenkti spaudai bent keletą
reikalingiausių vadovėlių, kad
ateinančiais metais galima butų
pradėti juos spausdinti.
Kadangi visi trys Literatiško-
jo komiteto nariai turi dau-
jvairaus darbo, ir mažai laiko,
tai sutaisymu viršminėtų va-
dovėlių jie patys, bent šiuo
laiku, užsiminti negali ir todėl
jieško tinkamų žmonių, kurie
panašų darbą atlikti galėtų.
Reikalingi yra toki žmonės,
kurie galėtų bent kokio ama-
tore

vadovė-
tų ka-
(anglų
yra da-
liu).
mai ar
Visi
lėtu b-
lij prir-
sišauk
Komit
sėdžio
K. B.
Str.,
Ats
pu tel-
amato
pagam
išlyga-
su ats
TMD. L
LIETU
MC
Ko
Nors
tę dalyv
bet ant
nai lietu
zacijų.
porą me-
begirdėt
MD. E
pašalpin-
jų, jos t
nes del t
kia. O j
kas del
ir ilgiau
pačios m
aplinkyt
organizū
pavienės
mi nors
labo, tai
riais bu-
Butin
stipresn
Tokia o
del mus
visų vic
bene bu-
Tautinė
kad but
zuotis,
tautos
reikia t
o Sande
rimčiau
tautos
montell
sime, j
L. T. S.
Klerika
Nors
apie N
mą, be
eitais
katalik
kyti, k
prieš
y. nut
krautu
duonos
streiki
zuoti"
streiki
grįžti
Tiesa,
giausi
dvi sa
dami
jo."
buvo
turėję
statė
susitv
kada
nauji
Ko
sus k
"unij
streil
taip i
Mat,
del v
manų
gerai
pas
juos
kių
kad
ma
kam
rėkė
tik

vadovėlį sutaisyti, arba iš kitų kalbų tinkamai išversti (anglų kalboje, pavyzdžiui, yra daug labai gerų vadovėlių). Už darbą TMD. tinkamai apmokės.

Visi, kurie jaučiasi, kad galėtų bent kur amato vadovėlį prirengti, teiksias tuojau atsisaukti į TMD. Literatūrinį Komitetą, to komiteto pirmosios sekcijos antrašiu: B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Atsisaukiantieji šių amato vadovėlių jie apsiimtų pagaminti. Apie tolimesnes išlygas Lit. Komitetas susineš su atsisaukusiais asmenimis. TMD. Literatūrinis Komitetas.

LIEUVIAI AMERIKOJE.

MONTELLO, MASS. Ko lietuviai stinga?

Nors vietos lietuviai yra įprastę dalyvauti viešam judėjime, bet ant nelaimės neturime grįžti lietuviškų tautiškų organizacijų. SLA. kuopa jau apie porą metų nustojo gyvavus, nebegirdėti jau nieko nei apie TMD. Berods, turime įvairių pašalinių draugijų, bet kas iš jų, jos taip, kaip ir privatiškos, nes del tautos labo nieko neveikia. O juk jau pribrendo laikas del tautiškos organizacijos ir ilgiau laukti nebegalima, nes pačios mūsų viešojo gyvenimo aplinkybės versta verčia mus organizuotis. Jeigu kaikuriuos pavienės ypatos ir norėtų kuomi nors pasidarbuoti del tautos labo, tai kiti pastoja, kelią, įvairiais budais niekina ir apjuokia.

Butinai reikia mums turėti stipresnę tautišką organizaciją. Tokia organizacija, man rodos del mūsų montelliečių ir abelnai visų vidurinės srovės žmonių, bene bus tik Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Man matos, kad butinas reikalas yra organizuotis, jeigu norime ginti savo tautos reikalus. Tam, žinoma, reikia tam tikros organizacijos, o Sandara, kaip matyti, ir bus rimčiausia ir ištikimiausia mūsų tautos organizacija. Ir mes, montelliečiai, nieko nepamarsime, jeigu prisidėsime prie A. L. T. Sandaros.

Mėlynas Paukštelis.

NORWOOD, MASS. Klerikalų veikimas be pesekmių.

Nors jau neskyti buvo rašyta apie Norwoodo klerikalų veikimą, bet ir vėl reikia rašyti. Praeitais metais buvo sustreikuoti katalikai, žinoma, negalima sakyti, kad visi, bet tie karštieji, prieš lietuvišką biznierių, t. y. nutarę nepirkti nuo lietuvių krautuvninkų ir nuo duonkepė duonos. Bet negalėjo ilgai streikuoti, nes buvo "neorganizuoti" — neturėjo unijos. Pastreikavo kiek laiko ir turėjo grįžti prie tu pačių biznierių. Tiesa, vienos gatvės lietuviai ilgiausia laikėsi, — išlaikė net dvi savaites, vienok ir jie neturėdami unijos streiką "pralaimėjo." Nežiūrint to, kad streikas buvo "pralaimėtas", jie vis dar turėjo viltį ir laukė. Štai pasistatė jie sau bažnyčią, vadinas susitvėrė sau "uniją" ir manė kada nors ir vėl savo streiką atnaujinti.

Kovo 19 d. š. m. sušaukė visus katalikus ir pradeda tvirti "uniją" arba drąsinti senąjį streiką, bet ir vėl nenusisekė, taip ir pasiliko viskas posenovei. Mat, didžiama nepritare. Čia del visko paduosiu keletą jų sumanymų bei klausimų. 1. — Ar gerai daro katalikai, kad perka pas nekatalikus biznierių ir juos remia? Žinoma, buvo tokių žmonių, kurie nurodinėjo, kad tame nėra nieko blogo, galima remti tokių biznierių, kokis kam patinka. Bet kiti prisipirė rėkė, kad katalikas turi remti tik kataliką, socialistas sociali-

stą ir tt. 2. — Kaip žiūrėti į antikatalikiškus laikraščius? "Antikatalikiški laikraščiai — biauresni už škarletiną, raupus ar cholera." Nelaimėjus pirmojo punkto, stengiamos laimėti antrąjį. Dabar pirmininkas J. Jaruševiče apskelbė, kad to klausimo neduos ilgai diskutuoti ir nurodė, kad tik po vieno mėnesio galima paduoti ant stalo. 3. — Ar gali katalikai platinti antikatalikiškus laikraščius? Pirmiausia pradeda aiškinti Juozapinės S-gos nariai ir vyčiai. Platinti "antikatalikiškus laikraščius" — apsaugok Dieve!... Nes jie žmogų, kuris juos skaito, gali iš proto išvesti. Visi, girdi, gali bedieviais palikti ir tt. Kiti gi pasiaiškina ir prisipažįsta, kad skaito tokius, kokie tik papuola į rankas, bet proto jiems dar nesumaišė... Dar kiti sako, kad skaityti gali, tik nereikia želpti. Bet čia nenuoseklumas. Nes žinom, jeigu kas skaito, tai au tuo pačiu kartu ir "šelpia" — remia. Vadinas, jei nori skaityti, tai turi nusipirkti, o "ai perki — tai ir paremi. Karštieji katalikai sako, kad toks žmogus, kuris skaito visokius laikraščius, tai yra veja, kuri linksta į tą pusę, kur vėjas pučia. Bet jie nepasijuto, kad jie patį save tuo pasakymu susilpnikavo, nes jie patį ten linksta, kur kun. Daugis juos stumia. Kun. Daugis pasakė, kad viršminėti laikraščiai yra "biauresni už škarletiną, raupus arba cholera" ir karštesnieji katalikai pilnai jam tiki. Jie nei nesupranta, kad jų vadovas tiesiog į akis jiems neteisėybę rėžia, kad jiems perstarto dalykus klaidingoje šviesoje.

Gėda mums, parapijonams, kad tarp mūsų randasi tokių, kurie bijo vienos ar kitos paliaipais laikraščių ir, kaip smilgos, linksta ten, kur vadas stumia. O jis stumia vis į tą pusę, kur miglota, kur tikros šviesos negalim pamatyti.

Vienas Parapijonas.

NEW YORK, N. Y.

Kovo 21 d. sustreikavo National Biscuit Co. darbininkai, reikalaudami pakelti užmokesnį ant \$3.00 į savaitę vyrams, ant \$2.00 merginoms ir 8 valandų darbo dienos. Streikuoja 9000 darbininkų. Darbininkai norėjo stoti į I. W. W., bet socialistai uos sulaukė, pasiulydami A. D. F. Reikėtų tos kompanijos barjariškumą plačiau aprašyti, įdėtinu būtų žinoti, kaip persekioja darbininkus ir elgiasi su jais aršiau, negu Sibirijoje. Streikuoją rusai, lenkai ir lietuviai, o amerikoniai ir vokiečiai streikaužiauja.

Ateitis parodys, kaip pasibaigs šis streikas.

TERRE HAUTE, IND.

Tankiai tenka skaityti laikraščiuose apie varduus. Kiekvienas sulaukęs savo varduvų dienos, stengiasi padaryti ką nors nepaprasto del savo giminių ir draugų. Bet Juozapo Veličkoso r Juozapo Revelto varduvės atšimėjimo tuo, kad jose buvo renčamos aukos nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Per jų varduves surinkta nuo sveičių \$275c. Sveičiai vlesėjo dar ilgiau, negu šių žodžių autorius, pribuvo dar naujų ir be abejo — gal suaukavo daugiau.

Geistina, kad ir kiti, apvaikšiodami varduvų dienas, atsiuntę savo brolius ir seseris, nukentėjusius nuo karės.

Šešupės Sunus.

WATERBURY, CONN.

Praeitą savaitę čionai atsidarė ant North River Side gatvės nauja duonkepėkla vardu: Pivariunas Bros & Co. Suzinoje apie naujos duonkepėklos atsilarymą waterburiečiai lietuviai abai nudžiugo, nes žino, kad jiems dabar teks pavalgyti garšios duonos; ligi šiol turėjo algyti iš korninių miltų keptą luoną ir nepaprastai brangiai

iz ją mokėti. Ponas Vl. Vilkas prieš naujos kepyklos atidarymą buvo įvedęs savo kepykloj naują madą: padarė tikietus, kaip pienius (milkmonas), kuriuos jo žmonėms turi išanksto pirkti, užmokant \$1.00. O kaip dabar matos, tai biznis pradėjo eiti labai "švelniai"... Ar nereikės tik pamesti storą pilvą ir eiti į šapą padirbti. Kitas duonkepė — tai p. Adomas Samuolis. Bet šis nelabai ką atboja, nes turi savo locną kepyklą, tai ir galės užsilikti su savo pramone.

Naujoji kepykla kepa gerą duoną, geresnę už pirmųjų, todėl turi tiek užsakymų, kad net neįstengia visų išpildyti — tiek laug duonos prikepti. Waterbury yra diktas skaitlius lietuvių.

K. Z.

LIEUVOS ŽINIOS.

Ką tik atėjusiose Dabarties numeruose yra šiek tiek žinių iš visuomeninio Lietuvos gyvenimo. Kaikuriuos žinios jau anksčiau buvo pranešta mūsų korespondento. Iš nežinomų dalykų reikia pažymėti, kad buv. "Vilties" redaktorius P. Dovydaitis yra direktorius Kauno lietuvių gimnazijos, kad kun. Bakšys išleides Naują Vilniaus Kalendorių, kad buv. "Lietuvos Žinių" ir "Liet. Ukininko" redaktorių pardavinėjama Lietuvos žemlapiai.

Vilniuje buvusi mokytojų konferencija — bendra visų tautų ir atskirai tautomis.

LIEUVOS ATSTOVŲ PASIKALBĖJIMAS.

Vasario 12 d. Taurydos rumuose įvyko Lietuvos atstovų pasikalbėjimas apie "Obivatelių Komitetą", kuris apima Vilniaus ir Kauno gubernijas. Pasikalbėjime dalyvavo lenkų, lietuvių žydų ir baltgudžių atstovai.

Išteigėjas "Obivatelių Komiteto" G. Svencickis pasiūlo išrinkti į Komitetą 6 narius kitų tautų, kuriame lenkų yra apie 20 žmonių. Be to, nariu nuo lietuvių pasiūlo Vln. gub. atstovą Cijunėį, kuris nėra lietuviu.

Kilus ginčams žydų atstovas Fridmanas atsakė, — jeigu Komitetas esąs teritorijalis, tad turi būti atsižvelgiama ir į tautas, kurios tame plote gyvenančios. Jeigu gyventojai tų minėtųjų gubernijų esą ne vien tik lenkai, bet dauguma kitų tautų, užtat esąs reikalas, kad į "Obivatelių Komitetą" įeity nariai proporcionaliai visų tų dviejų gubernijų tautų.

Lietuvių atstovai Januškevičius, Yčas ir Keinis suikdami su atstovu Fridmanu prašė G. Svencickio atsakyti du principijaliu klausymu:

- 1) ar lenkai sutinką pripažinti, kad dauguma tų gubernijų gyventojų esą lietuviai. 2) ar pripažįstą, kad dauguma "Obivatelių Komiteto" narių būtų lietuvių. Atstovas Vasilčikovas pritarė lietuviams, bet matydamas, kad tai paprasti ginčai tarp lenkų ir lietuvių, jauksią išsiaiškinant.

Gi G. Svencickis sakosi, kad dabar negalys į tai atsakyti, bet pranešias vėliau Centraliniam Lietuvių Komitetui. ("Liet. Bals.")

PETRO KRIAUCIUNO ATMINČIAL.

(Iš "Naujosios Lietuvos") Mirė aušrininkas! Mirė vienas lietuvištes pionierių savo metu daug pasidarbaęs lietuvių idejos praplatinimui.

Nupiešiu čia trumpai kelis jo gyvenimo metus, kurie, manau, savo vaisiais buvo gausiausi. Tai laikas, kada velionis buvo Marijampolės gimnazijose mokytoju.

Atvažiavo jisai Marijampolėn, jei neklystu, 1881 metais. Tais laikais lietuviškus apsiereiskė užvis karštoj lietuvių kalbos meilėje ir lietuvių praeities išaukštėjime. Tokie buvo visi aušrininkai, toks buvo Petras Kriauciūnas. Atvykęs Marijampolėn, jisai griežtai pastatė kalbos klausimą. Visur stengėsi kalbėti lietuviškai, kas tada buvo taip nepaprasta. Ne tik su lietuviiais, bet ir su miestelėnais paprastai kalbėjo lietuviškai. Tarp miesto ponų pasidarė triukšmas, pakilo pasipiktinimas, kad žmogus inteligentas išdrįso su jais ne lenkiškai kalbėti, bet lietuvių, prašičiokų, balba. Mieste kalbėjo, kad tai kurie tų ponų, Kriauciūno lietuviškai užkalbinti, tik spjaude ir apsisukė nueidavo. Bet šitai Kriauciūno neatšaldė. Jis ir toliau taip pat elgėsi.

Į mus, gimnazijos mokinius, šitai darė didelę įtaką. Bet dar didesnę įtaką mums darė jo lietuvių kalbos lekcijos. Man esant 5 klasėje (1882 m.) paskutiniųjų klasių mokinius lietuvių kalbos mokino velionis.

Ne tiek buvo svarbios pačios lekcijos, kiek buvo svarbi toji dvasia, kurią jis mums įkvėpdavo, tas prisirišimas prie savo kalbos, savo tėvynės ir jos praeities, ką velionis mokėjo sukurstyti ir mūsų jaunose sielose.

Įdomiausias buvo lekcijos po kiekvienos ilgesnės šventės. Šventėmis velionis paprastai atlankydavo lietuvių inteligentus, kuriems suskaityti užteko rankų pirštų. Ateis budavo velionis į klasę, uždarys duris, palauks valandėlę, pažvelgs ar nežiuri kam nereikia perstiklinį klasės durų viršų, šsitrauks iš gilos kišenės popierų punda ir prasideda "lekcija". Ir štai skaito mums ar Basanavičiaus, ar kito kurio "tėvynainio" įdomesnę laiško vietą, arba parodo Jauniaus fotografiją ir išdėsto mums, ką jisai kalbėjo su tuo kalbos žinovu apie lietuvių kalbos senumą ir puikumą. Užbaigęs tą kalbą, velionis vėl budavo pradeda pasakoti ar apie ginčius, kuriuos jis vedė kationėje su lenkais, kaip prirudinėjo jiems lietuvių praeities garbingumą ar apie tą kitą.

Visa tai giliai įsmegdavo ir mūsų jaunas sielas. Mes užsidedavome karšta savo tėvynės ir kalbos meile. Aš, pavyzdžiui, atsime nu karštą gailėjaisi, kad dar nesu užaugęs ir negaliu stoti į darbą, kad išaukštinti savo tėvynę ir savo kalbą.

Bet lekcijomis P. Kriauciūno įtaka nepasibaigdavo. Jo butas visuomet buvo atviras visiems. Per jį ir iš jo mes gaudavome "Aušrą", kuri tuo metu pradėjo eiti. Jo giliose kišenėse visada budavo tokios ar kitokios tuometinės lietuvių literatūros, kuri drauge su gyvu Kriauciūno žodžiu darė į mus didžiulę įtaką*).

Sužadinti mes išnešiodavome tą dvasią po kaimus, įskiepydavome ją savo broliams, seserims ir kaimynų jaunuomenei.

Taip iš Marijampolės lietuvių atgijimo dvasia diena po dienos, metai po metų vis labiau platinosi po Suvalkų žemę atrasdama sau gerą dirvą.

Įertzinti lenkai pradėjo vartoti žodį "litvomanas", rusų gi valdininkai pradėjo vadinti Kriauciūną "lietuvių karaliumi".

Nors aušrininkai nieku nekludė valdžios, tečiaus jai ilgainiui pradėjo netikti sukilęs bruzdėjimas, ir štai, keliems metams praėjus, Petras Kriauciūnas liko pradžios valdžios tikslams kenksmingas žmogus. Kriauciūnas priverstas buvo apleisti Marijampolę, kad kitur sau duoną suradus.

Ejo laikas. Užgeso "Aušra". Išaugo nauji žmonės. Lietuvių judėjimas giliau šaknis suleido, plačiau išsiplėtė, kitokias spalvas įgijo. O Petras Kriauciūnas vis aušrininku pasiliko. Tarytum, užstingo aušrininko pažvalgose. Gyvenimo nepasiekė. Gyvenimas, tarytum, aplenkė jį. Netekęs tinkamos jam dirvos, toli nuo jaunuomenės budamas, jis nuošaliai pasiliko. Plati visuomenė nedaug apie jį emė girdėti, nes raštais jis neatsižymėjo. Bet jo karšta Lietuvos meilė pasiliko jame. Ir senatvėje jis buvo toks pat karštas "tėvynainis", koks buvo "Aušros" laikais.

Pernai pavasarį ir vasarą gyvendamas Vilniuje, velionis kelis kartus pas mane tsilankė. Beklausant jo kalbų su mano dukterimis, į aukštesnę klasę perėjusio, aš gyvai atsimindavau senai praėjusius Marijampolės laikus. Tarytum, tas pats Kriauciūnas kalbams gimnazistams apie

* Jau mokslus pabaigęs. Jono Mačio (Kėkšto) raštuose, vieno geriausių taisyklių Kriauciūno mokinių, radau tokias eiles, dar 6 klasėje bebunant, Kriauciūno pagerbimui parašytas: "Vivat Kriauciūns mokytojas!" "Per kurio kaltybę stojos. "Kad lietuviai Senapilės "Turi dvasios kiek!"

Lietuvos meilę ir darbą delei jos.

Dabar jo jau nėra. Jo kunas pasiliko svetimoj šaly, toli nuo numylėtos Lietuvos. Nors kunas svetur pasiliko, bet jo platinama ideja Lietuvoj išbujojo. Nevienas jo buvusių mokinių nemažai tai idejai pasidarbavo. Tai matomi jo darbo vaisiai. Bet dar daugiau jo sėklos nematomosna sielosna nu-puolė, išaugo ten, subrendo ir platinasi po Lietuvą. Vis tai Petro Kriauciūno gyvenimo nuopelnai.

S. Matulaitis.

Įvairios žinios.

NESUTINKA NUGINKLUOTI PREKYBOS LAIVŲ.

Washington, D. C. — Talcininkai, atsakydami individuališkai (pavieniui) sekretoriui Lansingui ant jo sumanymo nuginkluoti visus prekybos laivus, nurodo, kad jie to sumanymo nepriima.

ANGLEKASIŲ STREIKAS PAŠALINTAS.

New York, N. Y. — Pagal sutartį, kurią padarė kietųjų anglių operatorių ir mainierių pakomitetis (sub-committee), kuris dabar svarsto kietųjų anglekasyklų darbininkų reikalavimus, sąlygos bei sutarties laikas — pasibaigiantis 31 d. kovo, bus užtęsta ligi tarybų pabaigos. Mainieriai pasiliks savo vietose ligi tol, kol bus prieita prie šios ar tokios sutarties arba prie to, jog susitarimas nėra galimas.

REIKALAUJA DAUGIAU ORLAIVIŲ.

Washington, D. C. — Generolas Funstonas įteikė valdžiai reikalavimą, kad ji parupintų dar aštuonis aeroplanus ir surastų daugiau akunų, kurie Meksikos pabrubežyje turėtų atlikti žvalgų pareigas.

IŠGELBĖJO LAKUNĄ GORRELL.

Columbus, N. M. — Išsiųsti įieškoti prazuvisio Amerikos lakuno leitenanto Edgar S. Gorrell, Jungt. Valstijų orinio korpuso nario, notoriniai trokai surado jį su jo orlaiviu 3 myl. atstu į pietus nuo Ascencion. Lakunas Gorrell buvo netekęs gazolino ir kelio nebežinojo.

HERRERA NEPRISIDĖJO PRIE VILLISTŲ.

San Antonio, Tex. — Kovo 24 d. gen. Funstonas užreikė, jog jis yra patenkintas žinia, kad generolas Luis Herrera neprisidėjo prie Villos su 2000 dabartinės valdžios kareivių. Pranešimą apie gen. Herrero prisidėjimą prie Villos paleidęs "melagių fabrikas" — El Paso.

UZĖMĖ DAR DVI TRANŠEJAS.

Berlinas. — Vokiečių vyriausis štabas praneša, jog vokiečių kariuomenės ir vėl laimėjo Haucourto apeliukėje, į šiaurį-vakarų nuo Verduno, kur užėmė dar dvi tranšejas. Oficialis pranešimas sako štai ką:

“Vakarų teatre Artillerijų šaudymosi smarkumas pasididino kartais Champagne apskrityje, ant Somme-py-Souain kelio, Argonne apskrityje ir Meuse apskrityje net ligi Moselle.

“Po mūsų laimėjimų serdoj, mes vėl užėmėm pora tranšėjų į vakarus nuo Haucourto. Belaisvių skaičius pasididino ant 32 aficerių ir 879 kareivių.”

LAIŠKAI | REDAKCIJAI.

Brooklyn, N. Y.
Kovo 22, 1916.

Gerbiamoji Redakcija:—

Tamstos savo laikraščio Nr. 35 indejote straipsnelį: “Tyčia ar per žioplumą”, ir jame sukerigate du dalyku viena, tai New York Times redakcijos iškraipymą tulo Tamstoms žinomo straipsnio, antrą — tai mano kelis žodžius iš laiško rašyto to laikraščio redakcijai. Taip juokingai sujungdami tuos dalykus, nežinia katram pasiūlėte ir tą smarkų epitetą “tyčiuomo” ar “žioplumo”. Jeigu tai būtų to laikraščio redaktoriui, tai lai jis už jį Tamstoms padėkoto. Jeigu tai man, tai Tamstos pasiskubėte jį pasiulyti, visiškai nežinodami dalyko.

Kuomet buvo Times'e pranešta, jog vokiečiai labai maldauja iš Amerikos pieno,—girdi jiems reikia gelbėti kukidkai Lenkijoje iš bado,—tai aš parašiau redakcijon laiškelį, kad, kiek mums žinoma, nei Lenkijos nei Lietuvos kukidkai to pieno negauna, nors jau keli mėnesiai tą pieną iš Amerikos siuntinėja. Laiškelis buvo ilgesnis ir biskį kitokėsniis, bet aš visai nenusistebėjau, kuomet jį pamačiau pertaisyta. Man gerai buvo nors tas, kad gavau progą Amerikos visuomenei apie Lietuvos kentėjimą žodį išarti. Kaip sunku yra į amerikony laikraščius New Yorke prieti, mes jau gerai žinome, ir “Ateities” redaktoriui, p. Rimka, girdėjo, kaip apie tai buvo plačiai ir viešai Philadelphia susivažiavime pranešta, kad lenkai susiorganizavusia spēka prieš mus per angly laikraštija veikia. Ar jisai šita užmiršo? Kodel tad dabar tebisi, ir tai dar tebisi, kaip sakiau, visai dalyko neištyręs?

Prie to dar pastebėsiu, kad “At.” redaktoriui atsargiau elgtusi išversdamas kitų žodžius iš angly kalbos, jeigu jam kai-kurios vietos neaišku. “This includes Lithuania and Courland” visai nereikia, kad “Lenkija apima Lietuvą ir Kuršą”, bet “į tą nukentėjusią srytį įeina Lietuva ir Kuršas.”

J. O. Širvydas.

Redakcijos prierašas. Taip, “Ateities” redaktoriui Philadelphia seime girdėjo apie lenkų organizuotą veikimą ir apie jų pastangas — visur rodyti, buk Lenkija apima ir Lietuvą ir buk amerikoniai, šelpdami Lenkija, drauge šelpia ir Lietuvą. Delto jis labai ir nustebo, kuomet angly rimtame laikraštije rado lietuvių laikraščio redaktorių laiška su sakiniu: “... Germany, Austria-Hungary, and Poland (this includes Lithuania and Courland).” Kaip neversk tokį išsitarimą, o visuomet išeis:

“... ir Lenkija (čia i eina arba šis plotas) Lietuva ir Kuršas.” O lenkams tokių sakinių, ypač iš lietuvių, tikrai ir reikia. Ir bereikalo tik p. Širvydas mėgina to sakinio prasmę permainingti, Lenkija pavadindamas “nukentėjusia sritimi”. Tas nieko neįtikins, ypač lietuvių spaudoje. Klaida padaryta — ir tiek. Kas kita būtų, jeigu tą vietą būtų taip “ištaisęs” Times redaktoriui. Mes delto ir pastabą padarėme. Bet užtat ir p. Širvydui savo “pataisymą” reikėjo siūsti ne Ateičiai, bet Times.

Redakcijos atsakymai.

Mėlynam Paukšteliiui. Jūsų korespondencija gavome sutrupeinti, nes daug yra tokių dalykų, kurie buvo vien laikraščiuose, tas viskas skaitytojams jau žinoma ir nėra reikalo kartoti, o vietos žmonės tuos dalykus ir be to žino.

Tautiečiui. Tamstos korespondencija gauta, labai ačiū. Tinka. Meldžiame rašinėti ir daugiau.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norinti pirkti gerų farmų su sodais, pušinkais, apšėtais laukais ir neišdirbos geros žemės pigiai, ant lengvų šmokėjimų, kreipkitės prie mūsų seiliausių, teisingiausių farmų pardavėjų. Mes esame vieninteliai uždejojai r apgyvendintojai Didžiausios Lietuvių Farmerių Kolonijos Amerikoje, kuoj apgyvendinome 360 lietuvių farmerius, kurie turi ir Ukiškas Draugystes, iš kurių viena trumpu laiku išeis, Scottville, Mich., Amerikos lietuviams Ukininkystės Laikraštį. Taip i turime iš valdžios išsistoroje exert-žinovą ukininkystės, kuris veliui turi duoti patarimus geresniai ukininkavimui. Ta mūsų uždėta di-žioji lietuvių farmerių kolonija rana ant gerų, derlingų laukų, puikiauioj apeliukėj miesto Scottvillės ir ortavo miesto Ludington, Michigan, valstijoje, Mason County. Toj puikioj pielinkej mes turime visokių farmų nt pardavimo, ant kurių galime keius tukstančius lietuvių farmeriu, pgyvendinti. Rašyk tuoj ir jdek už centus krasos ženkleli, o mes priiysime tos kolonijos Mapą ir parduodamųjų farmų puikų Katalogą, su daug paveikšly iš lietuvių farmerių gyvenimo. Adresuok:

A. KIEDIS & CO.

DAINOS!

Mišriems kvartetams arba chorams.
III. sąsiuvinys. Knygutė 25c.
Telpa šios dainos: 1) Gaudemus; 2) Darbininkų Marselietė; 3) Suktinis; 4) Kad dievuliai duotų; 5) Bijunėli; 6) Dega ugnį. Chorams atiduodama 30 knygučių už 5 dol. Išleido Lietuviška Muzikos Konservatorija.
M. PETRAUSKAS
395 Broadway, So. Boston, Mass.

Povilas Vareika

Užlaikau geriausius fruktus saldinius, šaltus ir šiltus saldzius gerimus, geriausius cigarus, cigaretus ir tabaką. Puiki vieta užėiti pasėdėti. Užprašau visus Lietuvius ir Lietuvaites pas mane atsilankyti.

POVILAS VAREIKA,
317 W. Broadway, So. Boston.

JAUNOJI LIETUVA
geriausias lietuvių mėnesinis laikraštis.

Turiny Nr. 2, 1916 m.

1. Juozas Rainis: E, puskit, gauškit... Eilės.
2. " " Aš atmenu ją. Eilės.
3. Adomas Juodasai. Per laukus.. Eilės.
4. " " Dangus apsiniauė.
5. Stajė Naginskas. Einu—geidauju... Eilės.
6. " " Knuto Hamsuno eilių variantas.
7. V. Kadugys. Draugams. (Elegia).
8. J. Baniulis. Tą rožę, leliją.. Eilės.
9. " " Kuomet girdžiu dainelę. Eilės.
10. Juozas Rainis. Nebeiškentėjo. Symboliškas vaizdelis.
11. Honore de Balzac. Bedievio mišios. Apsakymėlis.
12. P. Norkus. Stebėtini ir baisūs gamtos apsiereiskimai I. Mirazas.
13. Mikas Petrauskas. Iš dailės filosofijos.
14. J. Kačergius. Revoliucija Suvalkijoje 1905—6 m. IV Reakcija ir revoliucionieriai.
15. Vytautas Steponaitis. Rusijos pinigynas.
16. RUOŽAI IS POLITIKOS IR VISUOMENES GYVENIMO. 1. Už kulisų (visuomenė ir politika, spauda). 2. Pasakos ir realybė (pasakos apie karės tikslus ir t.t., pasaka apie popiežiaus sveitiską valdžią).
17. SPAUDOS IR GYVENIMO ATBALSIAI: 1. Tarp kuojo ir priekalo. 2. Del “brendro darbo” ir “bloky”. 3. Lietuvių demokratijos “kompasas”.
18. Vytautas Steponaitis. Laiškai iš Rusijos (per priešų pergalę į laisvę).
19. LITERATUROS APŽVALGA: 1. Voina i Polša, L. S. Kozlovskago (V. Steponaitis). 2. The Jews in the eastern war zone (A. R.).
20. MOKSLEIVIŲ KELIAI. 1. Frank Zurwell. Jubilejus. 2. J. J. Čižauskas. Mokinio prospektyva. 3. Konst. August. Gyvenimas, laikraštis ir knyga.

Atsiuntusiems 25c. stampomis išsiunčiame vieną Nr. pasižiūrėti.
Metams kaina \$3.00, puselmetų — \$1.50.

Adresas: “Jaunoji Lietuva”
66 Broadway, S. Boston, Mass.

Mylėtojam Muzikos ir Dainų

Išmokinimas notų ant visokių instrumentų arba dainuoti be mokytojaus; lietuviškoj kalboj visokios notos, kokios tik yra sudėtos į 8 lekcijas. mokytojas ima po \$1 už lekcija. 8 lekcijos—knyga \$1.50, parduodu už \$1.
G. A. BARONAS,
Kennedy Township,
McKees Rocks, Pa.

Geras Siuvejas
VISADOS ATLEKA GERAI DARBĄ.

Užstojus pavasariui, kožnam žmogui malonu turēt gražiai pritaikytas, pagal jo figurą sitas. P. Buzevičia užlaiko dvi kostumeriškas dirbtuves, siuvimo Vyriskių ir Moteriškių siūtų. Pritaikom pagal žmogaus figurą sulig naujausios mados. Užlaikom sampelius didžiausių ir geriausių New Yorke firmų, todėl kostumeriai lengvai gali pasiskirti siūtą pagal savo skonį. Taipgi senus drabužius pertaisom išvalom ir išprosinam—padarom kaip naujus. Darbas gvarantuojamas. Reikale meldžiu visus lietuvius kreiptis pas lietuvi, sekančiu adresu:
P. BUZEVIČIA
55 Exchange St.,
Athol, Mass.
Telephone 78 J.

Antra dirbtuvė
NATIONAL TAILORING CO.
46 Parker St., Gardner, Mass.
A. P. Adomaitis, Manager.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA DIRBTUVĖ RAINCOATŲ IR SIUTŲ

vyriškių, moteriškių ir vaikų. Dirbame krautuviams, agentams ir pavieniams užsakymams, iš geriausių materijolų ir už pigiausias kainas. Mes imam iš didelių firmų materijas daug ant sykio, todėl mes gaunam daug pigiau ir užtat galim pirkėjams parduoti už žemiausias kainas. Broliai Lietuviai, pasinaudokite gera progą, kurie norite turėti tvirtus ir gerus rūbus ir pigiai, tai kreipkitės pas mus, o busite užganėdinti. Tolimesnieji per laiškus — vietiniai ypatiška.
TRAVELERS RAINCOAT CO.
3 Harrison Ave., kamp Essex St., Boston, Mass.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuviams ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.
So. Boston Raincoat Co.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.
Akių Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Moterų ir Vyrų Plaukų Stiprintojas “DERMAFUGA”.
Jis įsigėręs į skalpą prašina pleiskaną, prašalina niežėjimą, pridodu audiniams naują gyvybę ir spēką, kartu suteikia skalpui ir plaukams sveiką padėjimą.
Jeigu jusų plaukai slenka, rašykite tuojuos reikalaudami tos puikios knygutės ir gyduolių ištyrimui įdėdami 10c. sidabru arba krasos ženkleliams del apmokėjimo persiuntimo lėšų.
ARGIL SPECIALTIES CO., Dept. 5,
P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

Dabar ką tik išėjo iš po spaudos **Nauja Lietuviška BIBLIJA SATYROJE**
miera Biblijos 5 1/2 x 8 colius, turi 382 puslapius ir 479 paveikėlius. Labai įdomi ir naudinga kiekvienai srytai. Žmogus skaitydams šią Bibliją ir tarmydams j pavelkėlius, (kurie perstato kas buvo pirm sutvėrimo svieto ir iki nūgimimui Kristaus), užmirė visus savo vargus ir džiaugsis jogiai tokia knyga įsijo. Jam šis trumpi žemės vakarai.
KAINA TIK \$1.00
Norinti gaut šią Bibliją, pinigų siųskit Express ar Pašto Money Orderiu, arba registruotame laiške adresu:
A. V. BAGDONAS
4736 S. Wood St. CHICAGO, ILL.

ATEITIS — tris kartus per savaitę išeinantis geriausias laikraštis, metams kainuoja \$2.50.
JAUNOJI LIETUVA — vienintelis lietuvių mokslo dailiosios literatos mėnesinis magazinas, metams kainuoja \$3.00.
Užsisakant abudu laikraščiu kartu \$5.00.
“ATEITIS” PUB. Co.
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kam brangiai mokėti?
Ateik į mūsų krautuve, mes parduodame visokius tavorus pigiau.

Vyrų marškiniai	\$1.50	už	\$1.15
" " " "	1.00	"	75 c.
" Sveteriai	5.00	"	3.50
" " " "	3.50	"	2.45
" " " "	1.50	"	1.15
" Skrybėlės	2.50	"	1.75
" " " "	2.00	"	1.40
" " " "	1.50	"	1.10

Ir šiaip visoki tavarai parsiduoda pas mus pigiau, negu bile krautuvej visame So. Bostone. Taigi Lietuviai nepamirškite savųjų!

C. P. YURGELUN,
377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vienatinis visam Bostone visokių gerimų Lietuviškas Skloda
Kuriame galima gauti visokių puikiausių Degtinių, Vynų, Likieriu, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima gauti visokio Alaus Bačkutėmis ir Buteliais (baksais). Turime visokių Cigarų. Užsakymus pristatome greitai į visas dalis miesto. **PATARNAVIMAS KOPUIKIAUSIAS ŽEMOS KAINOS.**
Petras Čaplikas,
157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didelis Skloda
J. P. Tuinila, Savininkas
TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Žiedus. Taipgi mes parduodame visokius

SIUTUS IR OVERKOTUS \$3.00 PIGIAUS

negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krautuvej. Duodam viską ant bargo — lengvų išmokėsių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį nuosimntį duodom perkupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisintus 25 c. stempomis. Musų agentai: S. Čapas, J. Lapiecius, J. Sidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, ir Paul Gaska.

J. P. TUINILA,
822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Parsamdome Automobilius.

Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių vestuvėms, krikėstynoms, pasilinksminimo partijoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas:
PENINSULAR GARAGE,
621 East First Street South Boston, Mass.
Telephone So. Boston 21003